

Udskriftsdato: 14. december 2025

KEN nr 9544 af 18/06/2019 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2018-80-0201

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2018-80-0201

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2018-80-0201

Berlingske får ikke kritik for omtale af politianmeldelse i lækagesag

En person klagede til Pressenævnet over en artikelserie bragt i Berlingske og på berlingske.dk i oktober 2018. Personen klagede over, at han er identificeret i artiklerne som den omtalte medarbejder, der er mistænkt for at have lækket oplysninger fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, og som efterfølgende er blevet politianmeldt. Personen klagede desuden over manglende forelæggelse samt over, at Berlingske ikke har imødekommet hans ønske om sletning af artiklerne. Nævnet fandt ikke anledning til at udtale kritik af Berlingske og lagde navnlig vægt på, at personen ikke var identificeret i Berlingskes artikler.

[Klager] har klaget til Pressenævnet over en artikelserie, Berlingske bragte på Berlingskes hjemmeside berlingske.dk i oktober 2018 bestående af tre artikler, der omhandler en unavngiven medarbejder i Økonomi- og Indenrigsministeriet og et læk af oplysninger til offentligheden, der har ført til afskedigelse og politianmeldelse af den pågældende, idet han mener at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over, at Berlingske har identificeret ham som den omtalte medarbejder samt over manglende forelæggelse. [Klager] har desuden klaget over, at Berlingske har afvist at slette artiklerne om ham.

1 Sagsfremstilling

Berlingske bragte den 15. oktober 2018 kl. 16:30 artiklen: *"Interne dokumenter afslører: Medarbejder i centralt ministerium lækkede sager og bombarderede topchefer med anonyme mails"* på Berlingskes hjemmeside berlingske.dk med underrubrikken:

"Hemmelige lydfiler og en stor politisk plan blev lækket fra Økonomi- og Indenrigsministeriet til pressen hen over sommeren. Nu viser en omfattende aktindsigt, at én ansat i ministeriet angiveligt stod bag. Vedkommende brugte flere anonyme mailkonti til at kritisere sine chefer både internt i ministeriet og eksternt. "En ulykkelig personalesag," siger økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille. "

Af artiklen fremgår følgende:

"Én enkelt medarbejder stod angiveligt bag dette års læk af lydfiler og fortrolige oplysninger fra økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Billes (LA) ministerium hen over sommeren.

Motivet var hævn over en række chefer, og i en anonym mail truede medarbejderen ministerens særlige rådgiver med, at flere sager ville blive lækket, hvis ikke Ammitzbøll-Bille fyrede sin departementschef.

Ligeledes sendte han anonyme mails til en række ansatte i blandt andet Økonomi- og Indenrigsministeriet under aliasene "Slotsholmen Insider", "Endnu en anonym ØIM medarbejder", "Bekymret økonom ansat i ØIM" og "To anonyme ACere", hvor personen udgav sig for at være flere forskellige vrede medarbejdere og således give indtrykket af, at oprøret i ministeriet var større, end det i virkeligheden var.

Det viser en omfattende aktindsigt, som Berlingske har fået i den interne korrespondance i ministeriet. Men det var altså efter alt at dømme kun én ansat, der havde oprettet de mange mailkonti, siger Økonomi- og Indenrigsministeriet, der oplyser, at vedkommende ikke længere er ansat.

”Ministeriet kan bekræfte, at vi har en mistanke om, at alle mails er sendt fra en og samme person, som ikke længere er ansat i ministeriet,” skriver ministeriet i en mail til Berlingske og understreger, at der ikke har været tale om en fyring på baggrund af lækagesagerne.

En de mange anonyme mails blev stilet direkte til departementschef i Økonomi- og Indenrigsministeriet [Departementschef 1].

”No f... way du kommer til at overleve det her, om under et år er du arbejdsløs,” skrev den anonyme mailskriver, efter at det var lykkedes at lække historien om, at Simon Emil Ammitzbøll-Bille havde bedt sit ministerium om at undersøge effekten af 49 politiske forslag, som var udtænkt af Liberal Alliance.

Sagen affødte debat om, hvorvidt en minister må få embedsværket til at regne på et partis politiske ideer og resulterede også i, at Ombudsmanden blev involveret, mens LA-ministeren blev kaldt i samråd.

Desuden blev en skjult lydoptagelse lækket til Politiken. Optagelsen stammede fra et internt møde, hvor det kunne lyde, som om [Departementschef 1] instruerede sine medarbejdere i, hvordan de kunne ”tilrettelægge” deres arbejde, så arbejdet blev mørklagt ifølge offentlighedsloven. [Departementschef 1] har afvist, at hans budskab skulle forstås på den måde.

Ligeledes kom Ekstra Bladet i besiddelse af en lydfil, hvor det lyder, som om departementschefen holder oplæg for en række embedsmænd i ministeriet og opfordrer til en ”ordentlighedskultur”, hvor lækager undgås.

En gennemgang af de interne mails vidner om, at det er samme person, som stod bag lækagerne og de mange mails, som foruden [Departementschef 1] også er sendt til blandt andet flere departementschefer, chefer i Nationalbanken, ansatte i Liberal Alliance, medlemmer af Folketinget og pressen.

”Årsagen til lækket er hævn”

Materialet vidner om, at mailskriveren har været ansporet af en indædt vrede mod fire navngivne chefer i ministeriet - herunder departementschef [Departementschef 1] - og at netop ønsket om de fire chefers fyring har været drivkraften bag de anonyme mails og lækagesager.

”Årsagen til lækket er hævn over, at (navngiven afdelingschef og navngiven kontorchef, red.) ikke behandler deres medarbejdere ordentligt,” har vedkommende skrevet i en anonym mail sendt 14. juli til ansatte i både Finansministeriet og Økonomi- og Indenrigsministeriet.

3. juli 2018 skrev den nu tidligere ansatte medarbejder til ministerens særlige rådgiver, [Rådgiveren], at ”vi har ikke noget imod ministeren, dig eller LA, men vi har noget imod [Departementschef 1], som bare skal fyres hurtigst muligt”, mens ministeren angribes, fordi ”I står bag [Departementschef 1]”.

Mails fortsætter i dag

Økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille siger i dag til Berlingske, at de anonyme mails fortsat bliver sendt til ansatte i ministeriet, efter at den formodede person bag de mange mailkonti ikke længere arbejder i ministeriet.

”Jeg betragter det først og fremmest som en ulykkelig personalesag. Jeg har tillid til departementschefen og de chefer, jeg har ansat i mit ministerium. Jeg synes, det er stærkt ubehageligt, at det i en mail

fremgår, at lækagerne ikke skyldes en modvilje mod mig, men at man vil genere mig, indtil jeg fyrer departementschefen. Sådan kan man ikke agere,” siger LA-ministeren.

Kan du sige mere om årsagen til, at en medarbejder, der har set sig vred på en række chefer, vælger at gå så offensivt til værk for at få dem fyret?

”Nej, generelt er det mit indtryk, at der er stor tilfredshed blandt medarbejderne i ministeriet,” siger Simon Emil Ammitzbøll-Bille, der ikke vil kommentere, hvorfor den formodede person bag de mange mailkonti ikke længere er ansat.

Ministeren slår dog fast, at ingen medarbejdere er blevet fyret på grund af lækagesagerne eller de anonyme mails.

”Både personer i ministeriet og uden for ministeriet, der har modtaget de anonyme mails, har fundet det ubehageligt. Noget af det havde karakter af meget grove tilsvininger, trusler og afpresningsforsøg,” siger han. ”

Til artiklen er der øverst indsat et portrætbillede af økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille. Til billedet er der indsat følgende billedtekst:

”En ansat i Økonomi- og Indenrigsministeriet, der angiveligt står bag en strøm af anonyme mails og lækager fra ministeriet, er ikke længere ansat. Det oplyser ministeriet. ”

Til artiklen er der desuden indsat tre skærmpoint af de omtalte mails fra den anonyme afsender.

Klokken 19:31 samme dag bragte Berlingske artiklen *”Ansatt truede departementschef: ”No f... way du kommer til at overleve det her, om under et år er du arbejdsløs. ””* med underrubrikken:

”En nu tidligere medarbejder i Økonomi- og Indenrigsministeriet var så rasende på centrale chefer, at han lakkede lydfler og dokumenter til pressen. Samtidig har han bombarderet i hundredevis af personer og myndigheder med anonyme mails, viser aktindsigt. Finn Sørensen fra Enhedslisten diskuterede strategi med den anonyme mailskriver og siger i dag, at ”det var noget dumt noget at skrive. ””

Af artiklen fremgår følgende:

”No f... way du kommer til at overleve det her, om under et år er du arbejdsløs. ”

Klokken var 14:03 den 4. juli i år, da beskeden tikkede ind i mailboksen hos departementschef i Økonomi- og Indenrigsministeriet [Departementschef 1].

Der stod intet afsendernavn. Kun at mailen kom fra ”To anonyme ac’ere” - akademiske medarbejdere.

Ifølge afsenderen var [Departementschef 1] i vanskeligheder.

Baggrunden for mailen til [Departementschef 1] var en historie i både Politiken og Jyllands-Posten samme dag baseret på lakkede dokumenter, der viste at økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille (LA) havde fået sit ministerium til at regne på effekterne af 49 politiske forslag fra Liberal Alliance. Det havde mødt kritik fra blandt andre Enhedslisten og Socialdemokratiet, der nu ville kalde ministeren i samråd og have statsministeren til at forholde sig til sagen.

Vreden mod [Departementschef 1] boblede over i flere mails. Førømtalte mail var blot én i en lang række skrevet fra en stribe anonyme mailkonti, der afslørede, at de lækager, der sommeren over havde været fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, ikke skyldtes vrede mod LA-ministeren.

Derimod lod lækagerne til at udspringe fra et indædt had til den øverste embedsmand og tre andre chefer. Og i dag tyder alt - ifølge ministeriet selv - på, at der aldrig var tale om "to" akademiske medarbejdere, men derimod én enkelt vred ansat, som optrådte under flere anonyme aliasser som blandt andet "Slotsholmen Insider", "Endnu en anonym ØIM medarbejder" og "Bekymret økonom ansat i ØIM" foruden førømtalte "To anonyme AC'ere".

Herfra lækkede vedkommende alt fra interne lydfiler til arbejde med politiske planer til pressen.

Ministeriet ønsker i dag ikke at redegøre for, hvordan det er nået frem til, at samme medarbejder stod bag samtlige mails, men ministeriet oplyser, at vedkommende ikke længere er ansat.

På baggrund af en omfattende aktindsigt i den interne korrespondance i Økonomi- og Indenrigsministeriet, kan Berlingske nu fortælle historien om, hvordan det, der formodes at være én person bag en række mailkonti, har spammet bl.a. topchefer i flere ministerier gennem adskillige måneder i håbet om, at de fire chefer ville blive fyret. Og hvordan den vrede har sat spor helt ind i Folketinget.

Læk, læk og endnu et læk

I slutningen af juli modtog en række journalister fra flere danske medier, herunder Berlingske, en mail vedhæftet interne dokumenter og korrespondancer fra Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Af dokumenterne og korrespondancen fremgik det, at økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille (LA) havde bedt sit ministerium om at vurdere effekten af 49 politikforslag fra LA.

Ekspert og politiske modstandere kritiserede dengang, at ministeren havde inddraget sine embedsmænd til at regne hans partis 49 politikforslag. Omvendt blev ministeren forsvaret af [Formanden], tidligere formand for [Formanden]-udvalget, der undersøgte forholdet mellem embedsfolk og ministre. Han sagde, at der intet odiøst var i, at ministeriet undersøgte de politiske forslag.

Sagen nåede i form af endnu et anonymt tip fra en af de førømtalte mailadresser helt til Folketingets Ombudsmand, som dog i september valgte ikke at gå ind i sagen.

Derudover lækkede den anonyme medarbejderen angiveligt også en lydfil til Politiken, som i maj førte til skarp kritik af [Departementschef 1] og Økonomi- og Indenrigsministeriet fra flere eksperter. I lydfilen kan det opfattes, at [Departementschef 1] instruerer sine medarbejdere i, hvordan de kan "tilrettelægge" deres arbejde, så det bliver mørklagt ifølge offentlighedsloven. Det har [Departementschef 1] afvist. Ekstra Bladet kom senere i besiddelse af en lydfil, hvor samme departementschef holdt oplæg for embedsmænd, og her kan det lyde som om, departementschefen opfordrer til en ordentlighetskultur, hvor lækager ikke fandt sted.

Men lækagerne fortsatte, og det samme gjorde de anonyme mails, som blandt andet er sendt til chefer i Nationalbanken, departementschef [Departementschef 2] i Statsministeriet og departementschef i Finansministeriet, [Departementschef 3]. Men også en lang række ansatte i Økonomi- og Indenrigsministeriet blev inddraget i korrespondancerne. Én anonym mail er sendt til over 100 personer, hvoraf mange var ansat i ministeriet.

[Departementschef 1] er i de mange mails ikke den eneste, der bliver kritiseret og krævet fyret.

I en mail den 4. juli fra ”endnu en anonym ØIM medarbejder” til bl.a. Statsministeriets departementschef [Departementschef 2] bliver flere chefer i ministeriet nævnt med navn. Berlingske har valgt ikke at bringe navnene på afdelings- og kontorchefer i det følgende mailuddrag, som den anonyme mailskriver har sendt:

“Hej [Klager], [Departementschef 2] og [Departementschef 3]. Ved godt, at jeg gentager mig selv her, men på embedsmandsniveau er det altså departementschef [Departementschef 1], afdelingschef X, kontorchef X og kontorchef Y. Der bærer ansvaret for den her enorme Kodeks VII-skandale (sagen om vurdering af LAs 49 politikforslag, red.). Deres åremålskontrakter bør ikke forlænges,” lyder det i mailen.

I en anden anonym mail til blandt andet [Departementschef 2] beskyldes de førømtalte chefer for at ”løfte princippet om rævekager til nye højder”, mens det tilføjes, at de tilsidesætter grundlæggende spilleregler for embedsmændenes arbejde og bistand.

”Slotsholmen Insider” skriver desuden til blandt andet departementschef Jens Brøchner i Skatteministeriet, og oplyser, at lækagerne har til hensigt at ”ramme” afdelingschef X.

”Det her er et opslidningsforløb, som handler om, at toppen i STM og FM (Statsministeriet og Finansministeriet, red.) til sidst kommer til at se afdelingschef X som så stort et problem, at de vil ofre ham” står der i mailen.

Ligeledes fremgår det af en mail fra den 15. juli 2018, at årsagen til et angiveligt læk om miljø, klima og biler skyldtes ”hævn” over afdelingsleder X og kontorchef X, som ifølge mailen ”ikke behandler deres medarbejdere ordentligt”.

Den 3. juli 2018 skrev den nu tidligere ansatte medarbejder til ministerens særlige rådgiver [Rådgiveren], at ”vi har ikke noget imod ministeren, dig eller LA, men vi har noget imod [Departementschef 1], som bare skal fyres hurtigst muligt”, mens ministeren angribes, fordi ”I står bag [Departementschef 1]. ”

De mange mails efterlader ikke et klart svar på, om årsagen til de mange lækager skyldtes hævn over cheferne på grund af personalesager, eller om den anonyme mailskriver oprigtigt har været optaget af at straffe cheferne, fordi de i hans optik ikke levede op til god embedsmandskik. I nogle mails kritiserer han sine chefer for at behandle medarbejdere dårligt, mens han i andre kritiserer dem for at have regnet på LAs 49 politikforslag.

De mange mails kan til tider efterlade et uklart billede af, hvem hensigten er at ramme. I flere mails er det tydeligt [Departementschef 1], der ønskes fyres, mens det fra mailskriveren den 10. august 2018 lyder, at formålet ikke er at genere [Departementschef 1], men derimod ”at ramme” afdelingschef X.

”Noget dumt noget at skrive”

De mange anonyme mails blev sendt vidt omkring, og helt ind i Folketinget fandt de også vej, hvor den anonyme mailskriver skrev til flere folketingspolitikere.

Her fangede den anonyme mailskriver Enhedslistens Finn Sørensens opmærksomhed, som begyndte at samarbejde om at føre sagen om de 49 politikforslag videre.

Forud for samrådet om politikforslagene med Simon Emil Ammitzbøll-Bille opfordrede Finn Sørensen - ifølge aktindsigten - den anonyme mailskriver til at ”fortsætte arbejdet i maskinrummet”. EL-politikeren vedhæftede et udkast til samrådsspørgsmål og bad den anonyme mailskriver om at se materialet igennem og komme med forslag til flere spørgsmål.

Mailskriveren foreslår derefter Finn Sørensen at spørge ind til [Departementschef 1]s rolle i sagen.

”Grunden til, at vi ikke kan udstå [Departementschef 1] er, at han officielt hævder, han går ind for Kodeks VII (regler for embedsmænd, red.), men i praksis gør han det bare overhovedet ikke,” skriver den anonyme mailskriver.

Finn Sørensen skriver derefter i et svar til den anonyme mailskriver, at han gerne vil vente med den type spørgsmål.

”Ang. [Departementschef 1] rolle, så er vi her til formiddag blevet enige om at gemme den lidt. Vi skal forhåbentligt have sagen til at leve i lang tid, hvor samrådet kun er begyndelsen,” skriver Finn Sørensen til den anonyme mailskriver.

I dag siger Finn Sørensen til Berlingske, at han formulerede sig forkert i mailen. I virkeligheden var årsagen til, at han gerne vil gemme spørgsmål om departementschefen, at han i stedet ville koncentrere sig om ministerens misbrug af embedsmændene.

”Den anden vinkel med [Departementschef 1] kører lidt ved siden af det og er mere møntet på [Departementschef 1]s person,” siger Finn Sørensen.

Kan du forstå, hvis man får det indtryk, at du i mindre grad interesserer dig for at komme til bunds i sagen, men hellere vil trække den i langdrag, når du skriver, at sagen skal ”leve i lang tid”?

”Ja, det kan jeg godt se. Men min hensigt var at komme til bunds i sagen. ”

Hvorfor skriver du så, at sagen skal leve i lang tid?

”Det var noget dumt noget at skrive, for det kan se ud som om, det ikke er bolden, jeg går efter, men manden. Jeg skulle have skrevet direkte, at det var en skæv vinkel, mailskrivervaren var inde på, som jeg ikke vil tage op. ”

Hvorfor skriver du ikke det?

”Det har jeg ingen kommentarer til. ”

Kan det være, fordi du i højere grad ønsker, at en dårlig sag for regeringen skal leve i lang tid - i stedet for hurtigt at komme til bunds i sagen?

”Jeg ønskede at sagen var slut på det samråd. Jeg ønsker, at ministeren erkender, at han har misbrugt embedsmændene,” siger Finn Sørensen og gentager, at han ikke vil kommentere, hvorfor han i så fald skrev, at han ønskede at sagen levede i lang tid.

Også SFs Kirsten Normann Andersen havde brevskriveren kontakt med før samrådet i august 2018:

”Kære embeds-M/K’er”, skriver Kirsten Normann Andersen den 10. august 2018 til brevskriveren:

”Hvem I end er, så tak. Jeg kridter skoene til samrådet. ”

Tilbage i Økonomi- og Indenrigsministeriet pågår sagen om den anonyme mailskriver fortsat.

Økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille fortæller til Berlingske, at ansatte fortsat modtager anonyme mails efter, at den formodede person bag de mange konti ikke længere er ansat i ministeriet.

”Både personer i ministeriet og uden for ministeriet, der har modtaget de anonyme mails, har fundet det ubehageligt,” siger han.

Berlingske har forsøgt at kontakte den anonyme mailskriver uden held. ”

Til artiklen er der øverst indsat et portrætbillede af økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille, hvor han ses i profil. Til billedet er der indsat følgende billedtekst:

”Økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Billes (LA) ministerium har gennem længere tid modtaget en strøm af anonyme mail. ”

Til artiklen er der desuden indsat seks skærmpoint af de omtalte mails fra den anonyme afsender.

Den 17. oktober 2018 bragte Berlingske på deres hjemmeside berlingske.dk artiklen: ”*Ministerium har fået nok: Tidligere ansat bag lækager er Politianmeldt*” med underrubrikken:

”Den medarbejder, der stod bag flere lækager fra Økonomi- og Indenrigsministeriet og desuden bombarderede flere topchefer med anonyme e-mail, er meldt til politiet. ”

Af artiklen fremgik følgende:

”Nok er nok, og nu vil Simon Emil Ammitzbøll-Billes (LA) ministerium tilsyneladende ikke finde sig i mere.

Foruden at have mistet sit job kan en anonym og hævngherrig e-mailskriver nu se frem til en politiundersøgelse.

Som Berlingske de seneste dage har beskrevet, var det angiveligt en enkelt ansat i Økonomi- og Indenrigsministeriet, som denne sommer lakkede en stor politisk plan og interne lydfiles til pressen. Ligeledes har vedkommende på det nærmeste bombarderet ansatte i ministeriet med anonyme e-mail, og det er altså denne person, som ministeriet har anmeldt. Det oplyser Københavns Politi, som dog ikke vil gå nærmere ind i sagens detaljer eller årsagen til anmeldelsen.

Ministeriet er ikke mere meddelsomt, men har tidligere oplyst, at personen ikke længere er ansat, hvilket dog ikke bunder i de anonyme e-mail eller lækagesagerne – ifølge Berlingskes oplysninger er årsagen til politianmeldelsen en anden end årsagen til, at den frustrerede medarbejder nu ikke længere er ansat.

Den seneste tid har den tidligere ansatte været flittigt beskæftiget ved tastaturet, hvor han ifølge ministeriet foruden lækagerne har stået bag en række anonyme e-mailkonti under dæksnavne som ”Slotsholmen Insider”, ”Endnu en anonym ØIM-medarbejder”, ”Bekymret økonom ansat i ØIM” og ”To anonyme ACere”.

Som Berlingske tirsdag kunne beskrive ved hjælp af en aktindsigt, udgave-mailskriveren, der angiveligt er en mand, sig for at være en række utilfredse medarbejdere, der ønskede departementschef [Departementschef 1] og tre andre chefer fyret.

Derfor sendte han en stribe anonyme e-mail til flere end 100 personer – herunder ansatte i ministeriet, chefer i Nationalbanken, en række departementschefer og medlemmer af Folketinget.

”No f... way”

E-mailskriveren gjorde det klart, at lækagesagerne skyldtes ønsket om hævn over departementschef [Departementschef 1] og tre andre chefer, som vedkommende ønskede fyret.

”No f... way du kommer til at overleve det her, om under et år er du arbejdsløs.”

Lød det blandt andet i en e-mail sendt 4. juli i år til departementschef [Departementschef 1].

En af de omtalte lækagesager var en e-mail, der i slutningen af juli blev sendt til en række journalister på danske medier, herunder Berlingske, med interne dokumenter og korrespondancer fra Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Af dokumenterne og korrespondancen fremgik det, at økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille havde bedt sit ministerium om at vurdere effekten af 49 politikforslag fra LA, hvilket fik Enhedslisten til at trække ministeren i samråd.

Derudover lækkede den anonyme medarbejder angiveligt også en lydfil til Politiken, som i maj førte til skarp kritik af [Departementschef 1] og Økonomi- og Indenrigsministeriet fra flere eksperter. I lydfilen kan det opfattes, at [Departementschef 1] instruerer sine medarbejdere i, hvordan de kan ”tilrettelægge” deres arbejde, så journalister og andre ikke kan søge aktindsigt. Dette har [Departementschef 1] afvist.

Ekstra Bladet kom senere i besiddelse af en lydfil, hvor samme departementschef holdt oplæg for embedsmænd, og her kan det lyde som om, [Departementschef 1] opfordrer til en ordentlighedskultur, hvor lækager ikke finder sted.”

Til artiklen er der øverst indsat et portrætbillede af økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille. Til billedet er der indsat følgende billedtekst:

”Af en række lækkede dokumenter fremgik det tidligere på året, at økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille havde bedt sit ministerium om at vurdere effekten af 49 politikforslag fra LA, hvilket fik Enhedslisten til at trække ministeren i samråd.”

Til artiklen er desuden indsat en faktaboks, hvoraf følgende fremgår:

”FAKTA

Lækage-sagen

Politiken bragte i maj i år en artikel på baggrund af en lydfil, der var lækket fra Økonomi- og Indenrigsministeriet. I lydfilen kan det opfattes, som om departementschef [Departementschef 1] instruerer sine medarbejdere i, hvordan de kan ”tilrettelægge” arbejdet, så det bliver mørklagt ifølge offentlighedsloven.

Dertil kom Ekstra Bladet i besiddelse af en anden lydfil, hvor det kan lyde, som

om samme departementschef opfordrer til en ordentlighedskultur i ministeriet,

hvor læk ikke finder sted.

I juli modtog en række danske medier lækkede notater og e-mailkorrespondancer

fra Økonomi- og Indenrigsministeriet. Det fremgår, at minister Simon Emil Ammitzbøll-Bille (LA) har bedt sit ministerium om at regne på effekten af 49 politikforslag udtænkt af Liberal Alliance. Simon Emil

Ammitzbøll-Bille blev kritiseret af eksperter på området for misbrug af embedsfolk, mens tidligere departementschef [Formanden] forsvarede ministeren. LA-ministeren trækkes desuden i samråd af Enhedslisten.

Berlingske har nu på baggrund af en aktindsigt beskrevet, hvordan departementschefer, chefer i Nationalbanken, ansatte i ministerier og flere folketingspolitikere har modtaget i hundredevis af e-mail fra anonyme afsendere. Heraf fremgår det klart, at lækagerne sker på baggrund af et indædt had til [Departementschef 1] og tre andre navngivne chefer. Ifølge ministeriet er det én person, der står bag de mange afsenderkonti. Samme person, som ikke længere er ansat, står desuden bag lækagerne, skriver ministeriet i en e-mail. ”

[Klager]s klage er modtaget i Pressenævnet den 20. oktober 2018. Ved mail af 20. oktober 2018 har [Klager] anmodet Berlingske om at fjerne de pågældende artikler, hvilket Berlingske har afvist.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

God Presseskik

[Klager] har blandt andet anført, at den tidligere medarbejder i Økonomi- og Indenrigsministeriet, der er omtalt i artiklen *”Ministerium har fået nok: Tidligere ansat bag lækager er politianmeldt”*, der ”har mistet sit job” og kan ”se frem til en politiundersøgelse”, må være ham.

Han er desuden omtalt i artiklerne: *”Interne dokumenter afslører: Medarbejder i centralt ministerium lækede sager og bombarderede topchefer med anonyme mails”* og *”Ansatt truede departementschef: ”No way... way du kommer til at overleve det her, om under et år er du arbejdsløs.”* ”

Retsreportage

[Klager] blev fyret fra Økonomi- og Indenrigsministeriet i 2018, og har efterfølgende modtaget en henvendelse fra København Politi, idet han mistænkes for at have stjålet en genstand til en værdi af få tusinde kroner fra sin tidligere arbejdsplads samt for at have brudt sin tavshedspligt.

Selvom [Klager]s navn ikke er nævnt i artiklen *”Ministerium har fået nok: Tidligere ansat bag lækager er politianmeldt”*, kan alle regne ud, at den omtalte person er ham, idet han ham bekendt er den eneste i Økonomi- og Indenrigsministeriet, som har ”mistet sit job” inden for det seneste halve år. I hvert fald kan alle i ”ministerie-verdenen” regne ud, at der er tale om ham. Såfremt Berlingske havde anvendt formuleringen ”der ikke længere er ansat i ministeriet”, ville [Klager] ikke have indgivet klage over artiklerne.

Det fremgår blandt andet af artiklen, *”Ministerium har fået nok: Tidligere ansat bag lækager er politianmeldt”*, at ”foruden at have mistet sit job, kan en anonym og hævngherrig e-mailskriver” – det vil sige, der er tale om en specifik medarbejder, der er blevet fyret. Idet, der ikke har været nogen fyringsrunder i Økonomi- og Indenrigsministeriet, må det være en afskedigelse, der er begrundet i individuelle årsager. I og med der kun er én person, der har mistet sit job i ministeriet inden for det seneste halve år, ”skyder Berlingske uberettiget med skarpt” mod en person, der bestemt er identificerbar ud fra oplysningerne i artiklen.

[Klager] har henvist til C. 5 i de vejledende regler om god presseskik, hvorefter der ikke må offentliggøres meddelelser, der kan lægge hindringer i vejen for sagens opklaring, idet han fortsat hverken er tiltalt eller dømt. Berlingske har flere steder i artikelserien – helt uberettiget – forudsat hans skyld i sagen, selvom det ved omtale af en straffesag klart skal fremgå, hvorvidt den sigtede har erklæret sig skyldig eller ikke-skyldig.

[Klager] har desuden henvist til C. 6 i de vejledende regler om god presseskik, hvoraf det blandt andet fremgår, at navn eller anden identificering i forbindelse med retsreportager bør udelades, når ingen almen interesse taler for at offentliggøres navnet. Artiklerne drager et link mellem, at den i artiklen omtalte person er den samme, der har stået bag flere lækager i Økonomi- og Indenrigsministeriet. I artiklen anklages [Klager] således for at være personen bag en række lækager fra ministeriet, hvilket ikke er korrekt – han har ikke lækket nogen oplysninger fra ministeriet. Artiklen er derfor ikke i overensstemmelse med de vejledende regler om god presseskik, efter hvilke medierne skal bringe korrekt information.

Artiklen bryder med princippet om, at navn eller anden identifikation skal udelades, når ingen almen interesse taler for en offentliggørelse – [Klager] har anført, at han er ”et nobody” i den forstand, at han var ansat som en lavt betalt fuldmægtig, da han var ansat i ministeriet”.

Korrekt information og forelæggelse

I artiklen *”Ansatt truede departementschef: ”No f... way du kommer til at overleve det her, om under et år er du arbejdsløs. ””* fremgår det af underrubrikken, at ”En nu tidligere medarbejder i Økonomi- og Indenrigsministeriet var så rasende på centrale chefer [...]”. Det lægges altså rask væk til grund, at der er fuld overensstemmelse mellem virkeligheden og ministeriets mistanke.

I samme artikel fremgår det desuden, at ”Den 3. juli 2018 skrev den nu tidligere ansatte medarbejder til ministerens særlige rådgiver...” Her lægges det igen til grund, at der er fuld overensstemmelse mellem virkeligheden og ministeriets mistanke. Samme sætning fremgår desuden af artiklen *”Interne dokumenter afslører: Medarbejder i centralt ministerium lækkede sager og bombarderede topchefer med anonyme mails”*. Berlingske kan ikke tillade sig at lægge dette til grund, når [Klager], som den sigtede person, nægter sig skyldig.

Af politianmeldelsen fremgår det, at Økonomi- og Indenrigsministeriet mener, at [Klager] både er den anonyme mailskriver og den person, der har stjålet en given genstand fra ministeriet. [Klager] bestrider begge dele, men det er korrekt, at han ikke længere er ansat i ministeriet, der har indgivet politianmeldelse mod ham.

Artiklen *”Ministerium har fået nok: Tidligere ansat bag lækager er politianmeldt”* har følgende underrubrik:

”Den medarbejder, der stod bag flere lækager fra Økonomi- og Indenrigsministeriet og desuden bombarderede flere topchefer med anonyme e-mail, er meldt til politiet. ”

Formuleringen er meget bombastisk og bygger på ministeriets udtalelser fra henholdsvis den 13. og 16. oktober 2018 om, at:

”Ministeriet kan bekræfte, at vi har en mistanke om, at alle mails er sendt fra en og samme person, som ikke længere er ansat i ministeriet. ”

Og:

”Økonomi- og Indenrigsministeriet kan bekræfte, at vi har en mistanke om, at det er den samme person, som har sendt de anonyme mails, og som står bag lækagerne fra ministeriet. ”

Berlingske burde have forholdt sig kritisk til, at ”ministeriets ”mistanke” i sagen er sammenfaldende med det, der er politisk opportunt for ministeriet”: Det er bedre for ministeriet at få det til at fremstå som om, Ministeriet har været offer for en enkelt vred persons handlinger, end at der er tale om et større oprør mod ministeriets ledelses omgåelse af kodeks for embedsmænd i centraladministrationen. Både overskriftens og underrubrikkens formulering har ikke hold i virkeligheden, idet der blot er tale om en mistanke om, at den tidligere ansatte er personen bag lækagerne.

[Klager] fik ikke forelagt omtalen, inden den blev bragt, hvilket er i strid de vejledende regler om god presseskik. Når Berlingske ”skyder med skarpt” mod en specifik, identificerbar person, bør personen under anklage have lejlighed til at kommentere beskyldningerne. Berlingske burde have gjort yderligere for at få ministeriet til at udlevere kontaktoplysninger, således de kunne have forelagt ham oplysningerne.

Der findes ingen dokumentation for, at beskyldningerne skulle være sande. Som eksempel herpå kan nævnes, at lækagen af LAs ”49 forslag”-projekt fandt sted i juli måned. [Klager] har oplyst, at han på det tidspunkt slet ikke havde adgang til Økonomi- og Indenrigsministeriets IT-systemer eller mail-system.

For så vidt angår de beskyldninger artiklerne indeholder mod ham, har [Klager] anført følgende som hans kommentarer, såfremt han havde fået muligheden for at kommentere beskyldningerne:

”Det er korrekt, at Økonomi- og Indenrigsministeriet har indgivet en anmeldelse til Københavns Politi, og at de i den anklager mig for at have stjålet min tidligere arbejdscomputer og for at have benyttet denne til – før/under/efter min fratrædelse – at lave ulovlige lækager (... sammenfaldende med de ulovlige lækager, der omtales i diverse ”anonyme mails”, som har været sendt ind til Økonomi- og Indenrigsministeriet....). Alle disse anklager er falske. Københavns Politi har haft ransaget min lejlighed (de mødte op med en låsesmed på et tidspunkt, hvor jeg ikke var hjemme...), og der blev ikke fundet nogen arbejdscomputer af den simple grund, at jeg ikke er en tyv. I øvrigt er der hverken på min private computer eller på min private telefon så meget som ét enkelt (elektronisk) spor, som indikerer, at jeg skulle lækket noget til medierne og/eller sendt anonyme mails ind til Økonomi- og Indenrigsministeriet før/under/efter min fratræden. Det her skal ikke helt/delvist tørres af på mig, når det ikke giver nogen mening. ”

Sletning – B. 8

Artiklerne på Berlingskes netavis bør fjernes hurtigst muligt. Så længe artiklerne ligger på Berlingskes netavis, hvor [Klager] er mulig at identificere, er det næsten umuligt for ham at finde et nyt job. Det er særdeles svært, når man er blevet fyret af individuelle årsager. Berlingske bør stoppe med at sprede ondsindede rygter og sparke til en person, der i forvejen er helt nede at ligge.

[Klager] har henvist til den mail, han skrev den 20. oktober 2018 med anmodning om sletning af artiklen, hvoraf følgende blandt andet fremgik:

”Så basically beder jeg dig af hele mit hjerte om at fjerne - subsidiært berigtige - denne artikel, som p.t. ligger på Jeres netavis”.

Ordene ”af hele mit hjerte” brev brugt, da [Klager] frygtede, at Berlingske-artiklerne ville kunne gå hen og ødelægge hans jobsøgning og dermed hans liv. En frygt, der desværre viste sig velbegrundet, idet han trods solide kvalifikationer, ikke bliver indkaldt til samtale.

Det er derfor retfærdighedskrænkende, når Berlingskes anfører, at ”det ikke burde udgøre et problem [...] for klageren”.

2.2 Berlingskes synspunkter

God Presseskik

Retsreportage

Sagen er politianmeldt, hvilket omtales i den påklagede artikel ”*Ministerium har fået nok: Tidligere ansat bag lækager er politianmeldt*”. Københavns Politi har bekræftet, der er modtaget en anmeldelse. Ministeriet angiver alene, der er tale om en person, der ”ikke længere er ansat, hvilket dog ikke bundet i de anonyme e-mail eller lækagesagerne”. Den formulering, der er brugt i artiklen, er følgende: ”Ifølge Berlingskes oplysninger er årsagen til politianmeldelsen en anden end årsagen til, at den frustrerede medarbejder nu ikke længere er ansat”. Der er ikke tale om beskyldninger, men udelukkende en angivelse af, hvad den pågældende tidligere medarbejder er politianmeldt for i en sag, der har offentlighedens interesse.

Korrekt information og forelæggelse

Berlingske har anført, at baggrunden for historien vedrørende chikane af ledende medarbejdere i Økonomi- og Indenrigsministeriet samt lækager derfra, er en aktindsigt, Berlingske har søgt i dokumenter, der viser, at ministeriet vurderer, at det er samme person, der står bag de forskellige episoder. Det drejer sig om en forhenværende ansat i ministeriet, der har sendt mails til flere ledende medarbejdere, herunder departementschefen. Mails'ene er sendt fra flere forskellige anonyme mailkonti, og der er lækket notater, mails og lydfiler. Økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille blev på den baggrund kaldt i samråd.

Berlingske har ikke nogen viden om, hvorvidt der i andre sammenhænge skulle være andre medarbejdere, der har mistet deres job i ministeriet. Det er korrekt, at formuleringen ”foruden at have mistet sit job” anvendes i artiklen.

Det er umiddelbart svært for Berlingske at forholde sig til klagen fra [Klager] alene af den grund, at Berlingske ikke aner, hvorvidt han er identisk med den omtalte forhenværende medarbejder i ministeriet. Ingen – heller ikke den journalist, der har skrevet artiklen – er bekendt med den pågældende politianmeldte persons identitet, hvilket heller ikke har været omdrejningspunktet i avisens dækning.

Af samme grund var det ikke muligt at forelægge artiklens oplysninger for den omtalte person. Berlingske gjorde en ihærdig indsats for at finde frem til identiteten på den omtalte person, men det lykkedes ikke. At forelæggelse således var umulig, ændrer dog ikke ved, at sagen har offentlighedens interesse og derfor burde omtales. Såfremt der var sket forelæggelse, ville det potentielt set være lettere at identificeres den pågældende.

Berlingske må på den baggrund afvise, at Berlingske på nogen måde har overtrådt de vejledende regler om god presseskik eller på anden vis ageret kritisabelt i denne sag. Den politianmeldte person er alene angivet som en medarbejder, der ikke længere er ansat i ministeriet.

Berlingske har ingen mulighed for at vurdere, hvorvidt den pågældende medarbejder er skyldig i de anklager, der er fremkommet. Det må alene domstolene vurdere. Sagen kan naturligvis omtales, når den eksisterer og har klar offentlig interesse.

Sletning – B. 8

Hverken [Klager]s eller andre mulige sigtedes navne fremgår af artiklen, hvorfor det ikke bør udgøre et problem for klager eksempelvis ved søgninger på Google fremadrettet.

For så vidt angår anmodningen om sletning har Berlingske oplyst, at [Klager] modtog følgende svar fra Berlingske på sin anmodning, hvilket Berlingske fastholder som svar:

”Kære [Klager]

Tak for din mail. Vi forstår den ikke. For ingen har forsynet os med noget rygte om, at du skulle være den pågældende mailskriver og lækager fra Økonomi- og Indenrigsministeriet. Vi kender ikke identiteten på den pågældende person, og vi nævner i artiklen intet om, hvem den pågældende person er.

Det vi skriver er, først på baggrund af en aktindsigt, at man i ministeriet mener at have identificeret, at det er én og samme person, der stod bag mails og lækager, og at sagen er politianmeldt, hvilket Københavns Politi bekræfter.

Jeg må derfor afvise at rette eller fjerne den pågældende artikel, da der ikke er påpeget fejl i den, som bør rettes, og da den pågældende ansatte ikke er identificeret i artiklen. ”

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Hanne Schmidt, Jørn Mikkelsen, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen.

God presseskik

Retsreportage

[Klager] har klaget over, at Berlingske har identificeret ham som den person, der er blevet politianmeldt i forbindelse med lækage-sagerne fra Økonomi- og Indenrigsministeriet. Dette er ifølge [Klager] sket ved, at Berlingske har omtalt at den pågældende person er afskediget fra ministeriet, hvilket gør det muligt at identificere ham som den pågældende.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at der i videst muligt omfang skal følges en klar saglig linje ved afgørelsen af, hvilke sager der omtales, og i hvilke tilfælde navne på de implicerede nævnes. En sigtets eller tiltalts navn eller anden identificering bør udelades, når ingen almen interesse taler herfor. Så længe en straffesag ikke er endeligt afgjort eller bortfaldet, må der ikke offentliggøres meddelelser, der kan lægge hindringer i vejen for sagens opklaring, eller tilkendegivelser om, at en sigtet eller tiltalt er skyldig. Ved omtale af en straffesag skal det klart fremgå, om sigtede/tiltalte har erklæret sig skyldig eller ikke-skyldig jf. punkt C. 6. og C. 5.

Af artiklen *"Ministerium har fået nok: Tidligere ansat bag lækager er Politianmeldt"* fremgår det blandt andet, at:

"Foruden at have mistet sit job kan en anonym og hævngherrig e-mailskriver nu se frem til en politiundersøgelse.

[...]

Ministeriet er ikke mere meddelsomt, men har tidligere oplyst, at personen ikke længere er ansat, hvilket dog ikke bunder i de anonyme e-mail eller lækagesagerne – ifølge Berlingskes oplysninger er årsagen til politianmeldelsen en anden end årsagen til, at den frustrerede medarbejder nu ikke længere er ansat. "

Pressenævnet finder, at Berlingskes angivelse af, at der er tale om en person, der ikke længere er ansat i Økonomi- og Indenrigsministeriet ikke kan tjene til identificering af [Klager] som den person, der er blevet politianmeldt, medmindre man i forvejen har særligt kendskab til, at [Klager] som den eneste er blevet afskediget fra Økonomi og Indenrigsministeriet sommeren 2018 og efterfølgende politianmeldt. På den baggrund finder nævnet ikke grundlag for at udtale kritik af Berlingske for omtalen.

Korrekt information og forelæggelse

[Klager] har klaget over, at Berlingskes omtale i artikelserien indeholder ukorrekte oplysninger, idet Berlingske i deres omtale slår fast, at det er den afskedigede medarbejder, der står bag lækagerne, hvor han rettelig kun er mistænkt herfor. [Klager] har desuden klaget over manglende forelæggelse.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte. Oplysninger, der kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende, jf. de vejledende regler for god presseskik punkt A. 1 og A. 3.

Af artiklen *"Interne dokumenter afslører: Medarbejder i centralt ministerium lækkede sager og bombarderede topchefer med anonyme mails"* fremgår det blandt andet, at:

”Den 3. juli 2018 skrev den nu tidligere ansatte medarbejder til ministerens særlige rådgiver...”

Den samme sætning fremgår af artiklen ”*Ansatt truede departementschef: ”No f... way du kommer til at overleve det her, om under et år er du arbejdsløs. ”*”, hvorefter det desuden fremgår, at:

”En nu tidligere medarbejder i Økonomi- og Indenrigsministeriet var så rasende på centrale chefer...”

Artiklen ”*Ministerium har fået nok: Tidligere ansat bag lækager er politianmeldt*” har følgende underbrik:

”Den medarbejder, der stod bag flere lækager fra Økonomi- og Indenrigsministeriet og desuden bombarderede flere topchefer med anonyme e-mail, er meldt til politiet. ”

Det fremgår desuden af artiklen, at:

”foruden at have mistet sit job, kan en anonym og hævngherrig e-mailskriver [...]”

Som sagen er oplyst for Pressenævnet, lægger nævnet til grund, at Berlingske for så vidt angår oplysningerne om politianmeldelsen har fået disse bekræftet af politiet.

Det er ubestridt, at [Klager] er blevet afskediget fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, ligesom det er ubestridt, at han er blevet politianmeldt for blandt andet at have brudt sin tavshedspligt.

Pressenævnet finder, at det havde været hensigtsmæssigt, såfremt det klart havde fremgået, at der alene er tale om en formodning for, at det er den omtalte afskediget medarbejder, der står bag lækagerne. Da personen ikke er nævnt ved navn eller på anden måde identificeret, samt det klart fremgår af artiklen ”*Ministerium har fået nok: Tidligere ansat bag lækager er politianmeldt*”, at der alene er indgivet politianmeldelse mod den omtalte person, finder Pressenævnet imidlertid ikke anledning til at udtale kritik af Berlingskes formulering. Nævnet finder heller ikke grundlag for at kritisere Berlingske for ikke at have foretaget yderligere bestræbelser på at kontrollere de oplysninger, som Berlingske modtog fra Økonomi- og Indenrigsministeriet og Københavns Politi.

Sletning – B. 8

[Klager] har anmodet om, at artiklerne på Berlingskes hjemmeside berlingske.dk slettes, idet det har negative konsekvenser for ham, at artiklerne er tilgængelige online med omtale af de lækager, der har været fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, og som har ført til politianmeldelse af ham. [Klager] har oplyst, at han efterfølgende har meget svært ved at finde nyt arbejde og ikke bliver indkaldt til samtale trods solid erfaring.

Generelt om punkt B. 8

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, som er offentliggjort i digitale medier, ofte vil være tilgængelige længe efter, at de er publiceret. Efter anmodning til mediet kan

tilgængeligheden af sådanne tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger hindres, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt, jf. punkt B. 8.

Medier kan afindeksere, dvs. ændre instruksen til søgemaskiner, så søgemaskiner ophører med at henvise til artiklen, anonymisere, dvs. ændre i artikelteksten så eksempelvis et personnavn anonymiseres, eller helt afpublicere en artikel, dvs. fjerne artiklen fra hjemmesiden.

Det er nævnets opfattelse, at anvendelse af B. 8 i de vejledende regler og muligheden for at meddele et medie kritik for ikke at imødekomme en anmodning om afindeksering, anonymi-

sering eller afpublicering som udgangspunkt kun bør anvendes, når der er tale om oplysninger, som er særligt belastende for den person, der er omtalt.

Den konkrete sag

Artiklerne indeholder omtale af de episoder, der førte til politianmeldelsen af [Klager]. Af artiklen *"Ministerium har fået nok: Tidligere ansat bag lækager er politianmeldt"*, fremgår det blandt andet, at "foruden at have mistet sit job kan en anonym og hævngherrig e-mailskriver nu se frem til en politiundersøgelse." Af artiklerne *"Interne dokumenter afslører: Medarbejder i centralt ministerium lækkede sager og bombarderede topchefer med anonyme mails"* og *"Ansatt truede departementschef: 'No f... way du kommer til at overleve det her, om under et år er du arbejdsløs.'"* fremgår det ikke, at der er foretaget politianmeldelse af den omtalte person. I ingen af de tre artikler er [Klager] nævnt ved navn.

Pressenævnet finder, at oplysninger om, at der er indgivet politianmeldelse mod en person, som udgangspunkt må betragtes som værende særligt belastende for den omtalte person. Som anført ovenfor er [Klager] imidlertid ikke navngivet eller på anden vis identificeret i nogen af artiklerne. På den baggrund finder Pressenævnet efter en samlet vurdering ikke anledning til at udtale kritik af Berlingske for at afvise [Klager]s anmodning om sletning.

Afgjort den 18. juni 2019